

GODIŠNJE NAGRADE HDS ZA 2017. GODINU

Nagrada „Boris Papandopulo“: Margareta Ferek-Petrić za skladbu *All the World's a Stage*

U pogledu izvrsnosti glazbenih izvedbi jedan od vrhunaca 54. glazbene tribine u Opatiji, održane u studenom 2017. godine, bio je koncert ansambla Zeitfluss iz Graza pod ravnanjem Ede Mičića. U nizu od pet izvedenih djela Zeitfluss je predstavio i novo djelo hrvatske skladateljice Margarete Ferek-Petrić *All the world's a stage*.

Skladba *All the world's a stage* potaknuta je poznatim citatom iz monologa melankoličnog Jaquesa u pastoralnoj komediji *As You Like It (Kako vam drago)* Williama Shakespearea u kojoj je veliki dramatičar svijet usporedio s pozornicom, a ljude s glumcima koji ulaze i izlaze, imajući sedam razdoblja na raspolaganju za igranje svojih uloga. Ista se koncepcija svijeta kao pozornice pripisuje i Pitagori, a za skladateljicu Margeretu Ferek-Petrić bio je to poticaj za stvaranje glazbe kao „pokušaja satire“, budući da je inspiraciju crpila iz apsurdnih situacija koje čovjeka okružuju.

U skladbi u trajanju od 12 minuta autorica je iskazala osobitu duhovitost u tretiranju glazbenog materijala i izvora zvučanja kao i naglašenu umješnost u kombiniranju različitih nerijetko vrlo kontrastnih situacija.

U cjelini je ostvarila glazbu koja je nadasve prpošna i raznolika, s elementima tragičnosti, ali i tragikomičnosti. Otklon u svijet humora, ironije i satire, što autorici glazbeno odlično uspijeva, doista je jedna od umjetnički shvatljivih i prihvatljivih mogućnosti iskazivanja vjerovanja u preživljavanje u svijetu danas. Tako i kao mogućnost preživljavanja glazbe kao komunikacije s publikom koja uz rješavanje egzistencijalnih pitanja upravo u umjetnostima, dakle i u glazbi, traži svojevrsnu oazu duhovnog ispunjenja i sporazumijevanja na razini osjećaja i zanimljivih zvučnih senzacija.

Nagrada „Vatroslav Lisinski“: Radovan Vlatković za izvođenje djela hrvatskih skladatelja

Hrvatski hornist svjetskog glasa Radovan Vlatković (1962.) često na repertoar uključuje skladbe hrvatskih skladatelja pisane za rog od kojih su mnoge posvećene upravo njemu. Tako je primjerice uključio u svoj repertoar djela Bruna Bjelinskog, Frana Lhotke, Miroslava Miletića, Krste Odaka, Alfija Kabilja i Rudolfa Matza koje je izveo na solističkom recitalu na 41. Osorkim glazbenim večerima 18. kolovoza 2016. godine i pripremio za izdavanje na nosaču zvuka u suradnji s violinistom Marinom Marasom i pijanistom Danijelom Detonijem.

Javno je izveo Koncert za rog i orkestar Stjepana Šuleka koji na koncertu 15. prosinca 2016. sa Simfonijskim orkestrom HRT-a pod ravnanjem Mladena Tarbuka, te Koncert za rog i orkestar Igora Kuljerića koji je izveo je s istim orkestrom pod ravnanjem Aleksandra Kalajdžića 19. ožujka 2015. godine. Kako su to javni koncerti koje snima Hrvatski radio, snimke su pohranjene u Arhivu HRT-a.

Naime, Radovan Vlatković snimio je tijekom proteklih godina, te napose tijekom 2017. godine, brojne skladbe hrvatskih autora i u pripremi je objavljivanje tri njegova nosača zvuka s tim djelima. Doista, hrvatski glazbenici s tako relevantnim životopisom na međunarodnoj koncertnoj sceni koji kontinuirano izvode hrvatsku glazbu nisu česti i sve što je ugledni hornist do sada javno izveo, bilo sa Simfonijskim orkestrom HRT-a ili s Varaždinskim komornim orkestrom, te kao solist uz pratnju klavira snimio za nosače zvuka dovoljan je povod za dodjelu Nagrade „Vatroslav Lisinski“ Hrvatskog društva skladatelja za doprinos hrvatskom glazbenom stvaralaštvu.

Nagrada „Josip Andreis“: Ennio Stipčević za knjigu „Renesansna glazba i kultura u Hrvatskoj“ u izdanju Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog/Muzičkog informativnog centra

Knjiga *Renesansna glazba i kultura u Hrvatskoj* muzikologa Ennia Stipčevića objavljena je najprije na engleskom jeziku, u prijevodu Sonje Bašić (*Renaissance Music and Culture*, Turnhout: Brepols, 2016), a krajem 2017. Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog i Muzički informativni centar (urednica Jelena Vuković) otisnuli su hrvatsko izdanje knjige. Ova opsežna monografija prvi je sveobuhvatni sintetski pogled na renesansnu glazbu u hrvatskoj kulturi. Riječ je o opsežnoj knjizi, koja obuhvaća 334 stranice velikoga formata s 37 slikovnih priloga i dvadesetak stranica nota.

Kroz deset poglavlja autor nastoji pratiti tragove renesansne glazbe u hrvatskim zemljama. U uvodnoj riječi autor ističe da su ti tragovi „nejasni i nepouzđani, nedovoljno sačuvani, najčešće slabo proučavani.“ Deset poglavlja, primjerice „Izvori: od rukopisa do tiska“, „Odgoj i glazba“, „Narodna i popularna kultura“, „Svjetovne svečanosti i pučke pobožnosti“, „Glazba i kazalište“, „Književnost i glazba“ – pružaju raznovrsna metodološka uporišta. To autorovo svjesno nepristajanje uz neki dominantni metodološki obrazac omogućilo mu je da neke otprije poznate činjenice sagleda u novom svijetlu te da upozori na neke dosad nezapažene fenomene.

Proučavanje književno-glazbenih talijansko-hrvatskih veza iznjedrilo je niz novih spoznaja. Otprije je bilo poznato da su neki talijanski pjesnici pjevali u čast lijepe i samosvjesne poetese Cvijete Zuzorić, najslavnije žene hrvatske renesanse. No, na stranicama ove knjige po prvi put se ukazuje na činjenicu da su neki od tih stihova talijanskih pjesnika, među kojima je najpoznatiji Torquato Tasso, pobudili zanimanje i talijanskih skladatelja. Autor navodi da je takvih skladbi (a riječ je o svjetovnim madrigalima) sačuvano u dovoljnom broju za čak nekoliko cjelovečernih koncerata. Tu, uvjetno rečeno, „glazbu iz salona Cvijete Zuzorić“ vrijedilo bi čim prije revitalizirati.

Vrijedi istaknuti da je autor dr. sc. Ennio Stipčević ne samo iscrpno obradio opuse poznatih hrvatskih renesansnih majstora, poput Andrije Patricija ili Julija Skjavetića, nego je zahvatio i opuse skladatelja šireg europskog područja, a koji su bili u kontaktu s hrvatskim pjesnicima, intelektualcima i mecena. Neke nove spoznaje zvuče začuđujuće: autor, primjerice, upozorava da je Orlando di Lasso skladao na stihove nekog dubrovačkog učitelja, dok je neki drugi dubrovački konzul financirao mladog Gesualda da Venosu.

Knjiga *Renesansna glazba i kultura u Hrvatskoj* svojevrstni je autorov životni *work in progress*, u kojeg su ugrađena neka od njegovih otkrića još iz studentskih dana (kao što je najraniji notni zapis hrvatskog plesa, zabilježen u lutnjističkoj tabulaturi) pa sve do autorovih recentnih otkrića prvih tiskanih djela Marina Držića. U svakom slučaju, riječ je o opsežnoj knjizi koja je doista epohalna studija o glazbenim i kulturnim pojavama u razdoblju renesanse u Hrvatskoj i kao takva postaje nezaobilazni izvor i referentna literatura za proučavanje razdoblja renesanse u najširim europskim razmjerima.

Nagrada „Miroslav Sedak-Benčić“: Zagreb Jazz Portret, za 25. obljetnicu djelovanja

Zagreb Jazz Portret zauzima posebno mjesto u hrvatskom jazzu. Dobitnik je mnogobrojnih nagrada i priznanja kako publike tako i struke, a među ostalima i nagrade Porin. Jedan je od najdugovječnijih hrvatskih jazz sastava, a na prvoj probi, 1991. godine, sudjelovali su bubnjar Jurica Ugrinović, saksofonist Saša Nestorović, kontrabasist Nenad Jura Vrandečić i gitarist Mario Igrac.

Umjesto tragično preminulog Ugrinovića, 1998. se kvartetu pridružio Borna Šercar, a dolaskom klavijaturista Hrvoja Gallera sastav je 2011. proširen u kvintet. Portretovci su glazbenici bogatog iskustva koji su dobro upoznati s raznim aspektima jazza, ali i sa stilovima, ritmovima i motivima hrvatske narodne glazbe.

Sve se to osjeća u njihovim skladbama pa tako i na novom albumu „25“ čija se promocija održala 24. ožujka 2017. u dvorani „Blagoje Bersa“ na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u sklopu festivala Jazz.hr/proljeće u organizaciji HDS-a. Djela uvrštena na album – *Chez Krleža*, *Happy Lollipop* i *Homework* Borne Šercara, *Bojkić*, *Nova Blues* i *Zasvirba* (sa stavicima Zaziv, Mantra te Drama i Opoziv) Marija Igraca, *Intermezzo* Nenada Jure Vrandečića, *Just Going* Hrvoja Gallera i *Master D.D.* (posveta Dubravku Detoniju) Saše Nestorovića, lišena su klišeja, otvorena, svježja i maštovita. Budući da godinama sviraju zajedno, iznimno su uigrani i poznaju se u dušu, a njihove su skladbe zamišljene baš za članove sastava, glazbenike koji ih izvode, njihove afinitete i karaktere. Stoga, svaka skladba donosi neku svoju priču, dramatiku i ugođaj, poseže za drukčijim žanrom, posjeduje vlastiti tempo i raspoloženje. Neke su vedre i rasplesane, dok druge izražavaju dubok unutrašnji nemir. Pritom individualno autorsko sazrijevanje utječe u kreativnost sastava. Kroz uvažavanje i poštovanje stvaralačkih impulsa članova sastava, te se skladbe na probama i koncertima oblikuju u zajednička djela, poticajna za improvizaciju i komunikaciju tijekom same izvedbe.

Nagrada „Milivoj Körbler“: Ivica Krajač, za životno djelo

Samo rijetkim osobama uspijeva potvrditi se kao umjetnik na različitim područjima i tijekom profesionalnog života obuhvatiti različita zanimanja, a pritom postići vrhunske uspjehe u svemu čega se prihvate. Jedna od takvih rijetkih osoba u hrvatskoj je kulturi već šest desetljeća. On je skladatelj zabavne glazbe i šansone, pjevač, tekstopisac, kazališni redatelj, filmski i televizijski scenarist, libretist i prevoditelj s engleskog, njemačkog i ruskog jezika. On je Ivica Krajač.

Generacije koje su stasale u kasnim pedesetim godinama prošlog stoljeća, stasale su i kroz hrvatsku popularnu glazbu, pogotovo kroz koncerte i festivale, ali i ulaskom tog sadržaja na televizijske programe. U kontekstu tog vremena, Ivica Krajač je – kao pjevač, autor glazbe i tekstova te kao angažirani djelatnik u filmskim i televizijskim programima – bio jedan od pionira i utemeljitelja mnogih novina koje su svjedočile to novo vrijeme. Doprinosio je svojim jedinstvenim umjetničkim sposobnostima, kao i izuzetnim optimizmom čovjeka čije je povjerenje u glazbu i pjesničku riječ neiscrpno. Krajač je jedan od utemeljitelja Zagrebačke škole šansone koja je donosila posebnu ljepotu glazbe i sadržajnost tekstova. Također je i utemeljitelj vokalnog Kvartet 4M koji je osnovao 1957. sa školskim prijateljima, a čiji su se osobiti dometi potvrdili kvalitetom pjevanja i duhovitošću vizualne prezentacije novostečenog uvida u mogućnosti nadasve kultivirane zabave. Ali Krajač je i autor tekstova koji su najbolje hrvatske skladatelje zabavne glazbe trajno poticali na pisanje antologijskih šlagera, a tada mladim pjevačicama u sponu, posebice Josipi Lisac i Terezi Kesoviji, pružili repertoar najšire prihvaćenih i svim generacijama omiljenih pjesama. Zbog svega toga Ivica Krajač ušao je u povjesnicu hrvatske estrade kao jedan od njezinih najdarovitijih i danas najdugovječnijih predstavnika čiji je svaki novi prilog postao istinskom uspješnicom.

Kvartet 4M bio je nedvojbeno najpopularniji hrvatski sastav koji je izuzetne uspjehe postizao kako u domovini tako i na nebrojenim inozemnim gostovanjima, a 1995. godine dodijeljeni Porin za životno djelo, s obrazloženjem za "izuzetni doprinos razvoju televizijske zabave" učinilo jedino logičnim. Uopće, sve su dosadašnje nagrade i priznanja koja je dobivao Ivica Krajač, tako i 1996. godine dodijeljeno mu odličje Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića, bila dokazi i potvrde javnoga ugleda i divljenja koje je svojim neumornim i uvijek nadahnutim umjetničkim radom ostvarivao.

Kako se nakon prvog desetljeća estradne karijere okrenuo kazalištu, a diplomirao je glazbu na Pedagoškoj akademiji te potom i kazališnu režiju na zagrebačkoj Akademiji dramskih umjetnosti u razredu prof. Koste Spaića, ostvario je Ivica Krajač nadasve bogatu karijeru i kao djelatni operni redatelj u zagrebačkom HNK, postavivši na pozornicu mnoštvo predstava poznatih svjetskih opernih i dramskih autora. Hrvatska ga javnost nadalje pamti i kao libretista prve hrvatske rock-opere *Gubec-bega*, zajedno s Karlom Metikošem, te mjuzikla *Crne kraljice*, a u novije vrijeme i kao suradnika na legendi/mjuziklu *Mirakul* za koji je izradio dramaturšku obradu te napisao stihove nekih pjesama.

Član Hrvatskog društva skladatelja, Hrvatskog društva dramskih umjetnika te Zajednice hrvatskih umjetnika, s visokim statusom priznatog umjetnika, Ivica Krajač je osobnost na hrvatskoj kulturnoj sceni čiji doprinosi zavrijeđuju trajnu pozornost. Stoga mu se njegovo matično društvo, HDS, odužuje dodjelom Nagrade „Milivoj Körbler“ za životno djelo.

Nagrada „Franjo Ksaver Kuhač“: Projekt „Harmonija disonance: Tragom tradicijskih pjevanja“, (dr.sc. Joško Čaleta, dr.sc. Mojca Piškor, Saša Nestorović i Zoran Šćekić)

Projekt „Harmonija disonance: tragom tradicijskih pjevanja“ nastao je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Idejna začetnica projekta je dr. sc. Mojca Piškor, docentica za etnomuzikološke predmete i Pročelnica Odsjeka za muzikologiju na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Eksperimentalnim radionicama željela je propitati interes studenata Muzičke akademije za izvedbeni aspekt tradicijske glazbe tj. za nadograđivanje akademskih znanja o tradicijskoj glazbi na temelju iskustva muziciranja u okvirima određenoga tradicijskoga stila ili žanra. Činjenica je da se na Muzičkoj akademiji tradicijska glazba poučavala isključivo u okvirima etnomuzikoloških kolegija pri Odsjeku za muzikologiju, gdje su afirmirane suvremene znanstvene metodologije i pristupi proučavanju tog segmenta glazbe i glazbovanja, ali je izvedbeni aspekt zanemaren, odnosno sami studenti do ovih radionica nisu sudjelovali u samom muziciranju. U osmišljavanju radionica te odabiru programa Mojci Piškor se pridružio dr. sc. Joško Čaleta, a radionice započete u listopadu 2016. godine, bile su mjesto susreta studenata Muzičke akademije te vrsnih poznavatelja tradicijske glazbe. Radionice, vođene idejom „premošćivanja procijepa između svjetova akademskih i tradicijskih glazbenika, umjetničke i tradicijske glazbe“ omogućile su studentima i voditeljima otvorenu i slobodnu komunikaciju glazbom, zajedničko učenje i stvaranje glazbe. Projekt i rezultirajući koncert, koji je održan 13. prosinca 2016. godine u koncertnoj dvorani „Blagoje Bersa“, naišli su na iznimno pozitivan odjek te lančanu reakciju niza novih projekata.

Koncert „Harmonija disonance: tragom tradicijskih pjevanja“ u sklopu ciklusa Lisinski subotom, 4. studenog 2017., istaknut je kao „programski iskorak u zapostavljenu i neistraženu sferu hrvatskoga tradicijskog pjevanja“. Ansamblu Harmonija disonance i voditeljima projekta Mojci Piškor i Jošku Čaleti pridružuju se na ovom koncertu jazz orkestar Muzičke akademije pod vodstvom Saše Nestorovića i aranžer Zoran Šćekić. Na ovom koncertu tradicijska pjevanja dalmatinske obale, otoka i zaleđa bitno su udaljeni od ishodišnih izvedbenih konteksta, ali ostaju i dalje bliski njihovoj osnovnoj zvukovnosti. Zoran Šćekić inspiriran tim pjevanjem oblikovao je instrumentalne minijature koje pak predstavljaju novo i drukčije autorsko čitanje te reinterpetaciju tradicijskog materijala. Zajednički nastup članica vokalnog ansambla i studenata jazz modula koji su tradicijskim napjevima „odjenuli novo ruho improvizacijskog džezističkog izričaja“ kulminirao je završnom slobodnom improvizacijom sviju uključenih iz koje su nastale zvukovne slike van ustaljenih granica.

Ovaj je projekt ne samo pobudio nego i izrazito razvio interes studenata za tradicijsku glazbu, kao i za sva daljnja proširenja koja su uslijedila, a koja uključuju etnografsko i umjetničko istraživanje, poosobljeno izgrađivanje glazbene interpretacije te razmicanje granica među ustaljenim žanrovima, stoga autori i voditelji projekta: Mojca Piškor, Joško Čaleta, Saša Nestorović i Zoran Šćekić, ali i cijeli izvedbeni korpus koncerta održanog 4.11.2017. godine u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog zaslužuju nagradu Hrvatskog društva skladatelja „Franjo Ksaver Kuhač“ za autorsko stvaralaštvo na temeljima tradicijske glazbe.

Nagrada „Adalbert Marković“: Vanja Lisjak za web kanal „HDS Recording + Score“

Hrvatsko društvo skladatelja je kroz cijelu svoju povijest nastojalo svojim članovima pružiti čim bolje mogućnosti prezentacije njihove glazbe na sve dostupne načine. Iako su koncertne izvedbe uvijek bile u prvom planu, Društvo je desetljećima bilo i izdavačem tiskanih partitura kao i tonskih zapisa, da bi taj dio posla od početka 21. stoljeća preuzela tvrtka – kćer Cantus d.o.o..

Suvremena komunikacija i distribucija glazbenih i vizualnih sadržaja uvelike počiva na globalnoj digitalnoj mreži. U suvremenom svijetu postoje bezbrojni tematski kanali specijalizirani za sve vrste kulturnih i zabavnih sadržaja, pa tako i oni posvećeni suvremenoj umjetničkoj glazbi. Od proljeća 2017. godine postoji jedan takav kanal naziva „HDS Recording + Score“ čiji je inicijator i urednik član HDS-a, trombonist i skladatelj Vanja Lisjak. Iako isprva doživljen kao eksperiment, HDS-ov kanal, na kojem je moguće slušati snimke djela hrvatskih autora – članova Društva, uz istovremeno praćenje njihovih partitura, vrlo brzo je zaživio i postao popularan kako među samim članovima tako i među publikom u zemlji i inozemstvu.

U prvih godinu dana urednik Lisjak objavio je 53 partiture iz pera 29 autora, sve uz kvalitetne snimke uz koje se mogu pratiti notni zapisi. Snimke potječu s ukupno 21 albuma a 7 ih je nastalo na Glazbenoj tribini u Opatiji. Projekt je očito osmišljen na plodnom tlu jer do sada bilježi preko 100.000 minuta (oko 1.700 sati) pregleda iz 75 zemalja svijeta, uz gotovo stotinu pretplatnika. Na taj je način za skladatelje i njihova djela otvorena potpuno nova platforma za emitiranje i promociju, odnosno pronađen put do nove publike.

Za inicijativu i provedbu ovog vrijednog inovativnog projekta, Vanja Lisjak po preporuci stručnog povjerenstva te po odluci skupštine predstavnika Hrvatskog društva skladatelja zaslužio je nagradu „Adalbert Marković“, koja se dodjeljuje za djelovanje na afirmaciji položaja skladatelja u Hrvatskoj.